

Årsmelding for 2021 for Foreningen Grunnloven §112

1. Overordnet om virksomheten

Foreningens formål er å styrke betydningen av Grunnloven § 112, herunder å sikre nålevende og kommende generasjoners rett til full informasjon om miljøinngrepsekvenser og naturmiljøets tilstand, og til å leve i en natur hvor produksjonsevne og arts mangfold er bevart.

Formålet fremmes gjennom kunnskapsformidling, argumentasjon, ulike former for aktiviteter og bruk av rettslige virkemidler. Foreningen skal være en vaktbikkje overfor myndighetene.

Styrets syn er at virksomheten i 2021 har vært i overensstemmelse med formålet.

2. Oppfølging av handlingsplanen for 2021

Vedtatt på årsmøtet 2. Mars 2021.

Foreningen vil i 2021 ha særlig fokus på følgende:

- *for det tilfellet Klimasøksmål Arktis blir gjenstand for klage til den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD), vil foreningen videreføre sine oppgaver knyttet til søksmålet, herunder administrering og regnskapsføring av innsamlede midler til dette formålet.*

Foreningen har gjennom året administrert innsamlede midler og utbetalt støtte til juridisk arbeid til klagen fra miljøorganisasjonene inn mot den europeiske menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg (EMD). Ny kronerulling ble utsatt til vi vet mer om når saken evt behandles av domstolen.

- *fremme og skape oppmerksomhet om miljø og menneskerettigheter i forbindelse med eventuell klage til EMD; dette bør skje i samarbeid med andre organisasjoner.*

Klimaklagen, som bygger på dommen fra Høyesterett i klimasøksmålet, ble sendt 15. juni til den Europeiske menneskerettighetsdomstolen, med 6 unge klimaaktivister, Natur og Ungdom og Greenpeace Norden som avsender. Klagen ble presentert på Eidsvoll plass samme dag, hvor det også var tilstede et stort presseoppmøte mens klagen ble presentert. Så langt har ikke domstolen bekreftet om de velger å behandle saken, men på slutten av året oversendte EMD en rekke spørsmål til norske myndigheter. Vi tolker dette som et svært positivt tegn, og forventer derfor at saken går videre mot en behandling av domstolen.

Også Besteforeldrenes klimaaksjon har levert en klage til EMD som også bygger på dommen fra Høyesterett fra desember 2020.

- *bidra i den offentlige debatten og engasjementet mot leting og utvinning av olje i sårbare områder, med særlig fokus på nordområdene, herunder å fasilitere en diskusjon om veien videre etter en endelig avgjørelse på Klimasøksmålet.*

Dette arbeidet har hovedsakelig foregått i organisasjonene uten at foreningen har sett behov for å bidra ytterligere.

- *fortsette arbeidet med en miljøklagenemd i samarbeid med relevante miljøer og organisasjoner. Foreningen vil bidra til å løfte saken på den politiske dagsorden i forbindelse med stortingsvalget.*
- *bidra til internasjonal informasjonsutveksling, rettspolitisk debatt på miljøområdet og samarbeid med relevante organisasjoner og akademiske miljøer.*

Det har vært viktig for styret å sikre at Foreningen skal ha egne ben å stå på, også etter søksmålet. Samtidig har vi en unik posisjon med både kontakter i det juridiske miljøet, og i den brede miljøbevegelsen. Derfor har vi tatt sikte på å arbeide mer målrettet med miljøets (både klima og natur) rettsikkerhet i Norge.

Foreningen har tatt initiativ til en rapport om naturens rettsikkerhet i samarbeid med tankesmien PAN, med navn "[En stemme for naturen – slik kan vi forbedre naturens rettsikkerhet i Norge](#)". Tidlig på året ble det satt ned en referansegruppe med blant annet Hans Morten Haugen fra styret i foreningen. Rapporten ser på rettsikkerheten til naturen i forbindelse med blant annet arealplanlegging, mineralressurser, skog, kyst og fjord, norsk økonomisk sone og naturmangfold, i tillegg til drøfting av begrepet rettsikkerhet i spekteret av tolkninger av § 112 i Grunnloven. Rapporten ble lansert i januar med arrangement på Kulturhuset.

3. Årsmøtet 2021

Årsmøtet ble holdt 3. Mars 2021, digitalt på grunn av koronapandemien. De fleste representanter for medlemsforeningene var til stede.

4. Styret

Styret har etter valget på årsmøtet 3. Mars 2021 bestått av Andreas Randøy (leder), Tage Erlend Tellnes (styremedlem), Hans Morten Haugen (styremedlem), Julie Rødje (styremedlem), Lea Kristine Nesheim (styremedlem) og Fredrik Glad-Gjerne (1. vara) Sigrid Bonde Tusvik (2. vara). Det er holdt 6 styremøter siden forrige årsmøte.

5. Økonomi

Foreningens egenkapital utgjorde 1.686.163 kroner pr. 1. januar 2021 og 612 574 kroner pr. 31. desember 2021.

Foreningen har i løpet av året fått refundert merverdiavgift til sammen 26 196 kr. Det har i 2021 ikke vært gjennomført kronerulling, så foreningens midler består hovedsakelig av tidligere innsamlede midler, samt MVA-kompensasjon.

Vi samarbeider fortsatt meget godt med Naturvernforbundet om økonomiforvaltningen.

Medlemsorganisasjonene Natur og Ungdom og Greenpeace har klaget dommen fra Høyesterett i klimasøksmålet inn for EMD, og foreningen har i løpet av året utbetalt 684 310 kr. i støtte til juridisk arbeid i forbindelse med denne saken. Det er i tråd med avtalen mellom foreningen og saksøkerne om

bruk av innsamlede midler. Det gjenstår fortsatt 309.897 kr. bundet opp av avtalen og disse overføres som bundne midler til 2022.

Dersom domstolen avviser saken, vil midlene tilfalle saksøkernes juridiske arbeid, siden dette ikke er dekket. Dette er også i tråd med avtalen.

6. Styrets aktivitet

Styrets arbeid har i stor grad handlet om oppfølging av punktene som er beskrevet under punkt 2, oppfølging av handlingsplan og punkt 5 økonomi. I tillegg har styret:

Styremedlem Hans Morten Haugen skrev kronikken "[Høyesterett glemte fremtidige generasjoner](#)", publisert i Vårt Land 28. Mai

Styremedlem Tage Erlend Tellnes uttalte seg i Juristen om [opprettelse av miljødomstol](#).

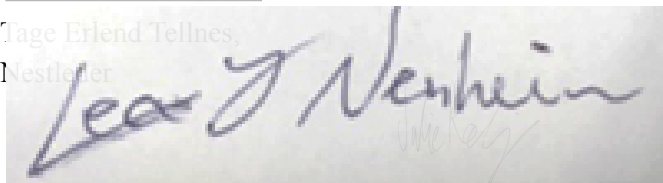
Oslo 2. februar 2022

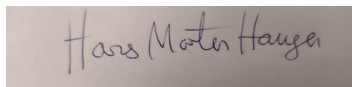
Andreas Randøy,
Styreleder

Tage Erlend Tellnes,
Nestleder

Lea Justine Nesheim
Styremedlem

Hans Morten Haugen,
Styremedlem

Julie Rødje
Styremedlem